

Velký vynález

Samuel Kupka

15. juna 2010

Tak, ako za väčšinou veľkých vynálezov, aj za týmto sa skrývalo plno náhod a omylov. Pôvodne som plánoval prispieť svojím dielom k zlepšeniu životného prostredia a zefektívniť jednu z najdôležitejších potrieb človeka, a to chladenie. Zohrievať veci vedeli ľudia už od nepamäti. Veď rozložiť oheň a niečo zapáliť dnes dokážu aj malí skauti. Ale ako niečo ochladiť, na to sa prišlo len pomerne nedávno. A dokonca všetky spôsoby, ktoré poznáme, sú zúfalo neefektívne, keďže sa spoliehajú na primitívne fyzikálne odovzdávanie energie medzi časticami. Môj plán bol zostrojiť chladničku, ktorá by na častice pôsobila podobne, ako mikrovlná rúra, len s opačným efektom. Častice vo vnútri mojej chladničky by boli spomaľované pôsobením zvláštneho elektromagnetického poľa a svojej prebytočnej energie by sa zbavili jej vyžiarení. Samozrejme, nepodarilo sa mi to.

Túto myšlienku som dostal ešte ako mladý doktorand na stáži pri urýchľovači. Vedecká komunita sa mi ale zdala príliš spomalená a skorumpovaná na to, aby som tam zostal a nasledoval kariéru salónneho vedca. A tak som sa hneď po získaní titulu rozhodol venovať všetok svoj čas realizácii svojho nápadu. Nikde som nič nepublikoval, nenavštevoval som žiadne konferencie, žil som len z našetrených peňazí a bádala. A takto náhodou sa mi podaril možno najdôležitejší objav poslednej dekády. Čo dekády, možno aj milénia. Ako som už písal, chladnička to nebola. Podarilo sa mi však zostrojiť niečo oveľa zaujímavejšie - stroj, na ktorý nepôsobia žiadne elektromagnetické polia z okolia. Pýtate sa, čo to znamená. Je to jednoduché. Pole, ktoré generujem, spôsobí, že všetky častice v istom okruhu prestanú reagovať s našim svetom. Vo vedecko-fantastickej literatúre sa občas používa výraz „mimo fázy“. Áno, vďaka tomuto stroju je možné prechádzať cez stenu alebo sa stať neviditeľným. Jediná sila, ktorá stále pôsobí aj „mimo fázy“, je gravitácia. To by bolo určite veľmi zaujímavé zistenie pre teoretického fyzika. Tým však nie som. Nerozumiem presne, prečo sa deje to, čo sa deje, viem len, že to naozaj funguje. Som teda skutočný vedec.

Začalo to malým prototypom. Zostrojil som guľu a do jej stredu umiestnil generátor tohto špeciálneho poľa s dostatočnou intenzitou,

aby ju presne celú obklopilo (Áno, môžete namietat', že to pole sa šíri aj ďalej, ale v istej vzdialenosti už nedokáže dostatočne ovplyvňovať častice a meniť ich správanie sa). Generátor poľa bol napojený na časovač, ktorý po pár sekundách prerušil napájanie elektrickým prúdom. Tak, experiment bol pripravený. Vybral som sa teda plný očakávania na strechu, položil guľu na zem a stlačil vypínač. Guľa skoro okamžite zmizla, sprevádzaná zvukom pripomínajúcim malý výbuch. To len vzduch náhle zaplnil vzniknuté vákuum. Ak sú moje výpočty presné, tak by sa mala opäť zhmotniť v pivnici. Plný očakávaní som zbehol po schodoch, otvoril staré drevené dvere a nazrel dnu. Heureka, podarilo sa. Guľa ležala skoro presne tam, kde mala. Na veľkom matraci, dovlečenom presne za týmto účelom. Naozaj to funguje.

Odrazu sa predo mnou otvorili neuveriteľné možnosti. Čo by ste s týmto vynálezom robili vy? Vlámali sa v noci do bankového trezora? Alebo tajne do nejakej ženskej šatne (to by síce nebolo veľmi tajné, keďže zvuk expandujúceho zvuku by vás spoľahlivo prezradil)? Mňa ale tieto veci vôbec nelákali, bol som totiž vedec a na srdci mi ležalo len dobro celého ľudstva. Rozhodol som sa preto preskúmať niečo, čo sa doteraz nikomu nepodarilo, vnútro našej planéty.

Mal som pred sebou ale niekoľko problémov. O geológii som nevedel vôbec nič. Našťastie mi pomohol starý známy, spolužiak zo strednej školy, a dodal mi potrebné prístroje, aspoň tie základné, za veľmi prijateľnú cenu a s komentárom ako pre blbca. Druhý problém bol ale oveľa náročnejší, ako dostať všetky zozbierané informácie zo sondy (ako som sa rozhodol svoje „gule“ volat')? Sonda môže niečo skúmať, len keď sa zhmotní. Horniny okolo nej ale znemožňujú akúkoľvek komunikáciu pomocou elektromagnetických vln. Bolo by možné sondu nastaviť tak, aby sa opäť po nameraní výsledkov odľadzovala. Gravitácia by ju následne začala opäť ťahať smerom k zemskému jadrú. Cez neho by však preletela a následne začala spomaľovať. Po čase by už letela opačným smerom, opäť k zemskému jadrú. Nakoniec by začala obiehať po eliptickej dráhe, nad povrch by sa ale nikdy nedostala. Čiže tento nápad som mohol vyškrtnúť. Potom mi to napadlo. Seizmické vlny. Prístroje na ich detekciu nie

sú až také drahé a je nimi možné detekovať aj tie najmenšie zemetrasenia tisíce kilometrov ďaleko. Ak by moja sonda začala vibrovať, okolitý materiál by prenášal tieto vibrácie a eventuálne by sa dostali až ku mne. Ak by som vedel, čo mám sledovať, tak môžem zakódovať všetky dôležité informácie do nejakého nosného signálu a pohodlne ich prečítať. Samozrejme, nie je to až také jednoduché, ako som to tu opísal, ale princíp je snáď zrozumiteľný. Bolo treba zvoliť vhodné kódovanie, opravu chýb, ktoré nastanú pri prenose, nosnú frekvenciu a všeličo iné. Nakoniec som to prekonal a bol som pripravený na prvý pokus.

Sondu som vyniesol na strechu, nastavil časovač a pustil ju smerom k zemi. Podľa výpočtov by sa mala sonda odfázovať tesne pred dopadom a potom by mala letieť istý čas, až kým sa nedostane do hĺbky asi päť kilometrov. Napäté poškúľovanie po seizmografe bolo zničujúce, ale čoskoro sa objavil očakávaný signál. Počítač začal chrliť rozkódované údaje. Tlak, teplotu, jednoduchú chemickú analýzu hornín okolo. Nakoniec sa sonda navždy odmlčala, no ja som bol úplne v eufórii a vôbec ma to nemrzelo. Opäť ďalší úspech, som proste neprekonateľný.

Tie dni boli pre mňa ako skutočný sen. Začal som ešte viac zdokonaľovať sondy a spôsoby, ako ich dostať do požadovanej hĺbky. Zostrojil som si delo, ktoré ich vystrelilo presnou rýchlosťou a pod určeným uhlom, aby sa rýchlejšie a presnejšie dostali do cieľa. Samozrejme som si pri tom neustále predstavoval, ako preberám nobelovu cenu a pripravoval rôzne prejavy, v ktorých poďakujem každému, okrem tých ľudí z univerzity. Tým som sa chcel vysmiať do tváre. Ach, už len pre tento pocit by sa oplatilo nepoľaviť a získať čo najviac informácií predtým, ako všetko uverejním.

Dosiahol som rôzne hĺbky. Sondy blízko zemského jadra žiaľ neposlali žiadne informácie. Buď kvôli teplote, tlaku alebo preto, že prostredie už bolo príliš tekuté. Urobil som niekoľko tuctov meraní, až som zrazu narazil na niečo neobvyklé. Jedna zo sond, ktorú som poslal skoro päťdesiat kilometrov pod zem, vrátila zvláštne hodnoty. Tlak aj teplota boli úplne iné, ako by sa očakávalo, a to podobné tým na povrchu. A najzaujímavejšie bolo to, že tam bol plyný kyslík.

Áno, tipujete správne, narazil som na dutinu so vzduchom hlboko pod zemou. A dokonca obývateľnú ľuďmi. Odteraz som sa zameral len na toto miesto a posielal som sondy pod rôznymi uhlami. Dutina bola naozaj obrovská, nedarilo sa mi ju zmapovať ani po obetovaní tucta sond. Vmestila by sa do nej možno aj celá Ženeva, ak nie rovno Švajčiarsko.

Vtedy som si mal povedať dosť a prenechať výsledky a celý výskum naozajstným odborníkov v tejto oblasti, ale snaha stať sa slávnym mi zatemnila myseľ a tak som nedokázal normálne rozmýšľať. Rozhodol som sa postaviť obrovskú sondu a v nej sa do dutiny preniesť. Požadovanú kinetickú energiu na návrat som plánoval získať zhodením sondy do obrovskej rokliny, ktorá sa v dutine nachádzala, a použitím prídavného raketového pohonu, ktorý sa mi podarilo nejako získať a primontovať na moju finálne zemoloď (áno, nie je to veľmi originálne, ale vtedy mi to pripadalo geniálne).

Expedícia do stredu zeme mohla začať. Dobre no, nešlo o stred zeme, ale stále to bolo omnoho hlbšie, ako sa kedy akýkoľvek človek dostal. Kamera, silná baterka, nejaké to jedlo a pitie. Na streche domu som si postavil koľajnice so správnym sklonom a zemoloď umiestnil na odnímateľné kolesá. Posledná kontrola, nasadať a ísť. Štart sa podaril podľa plánu, rýchlosť a sklon boli podľa očakávania. Časovač presne odpočítal potrebný čas a sonda sa zhmotnila v dutine.

Tlak – v poriadku, teplota – v poriadku, vzduch – v poriadku. V poriadku, idem von. Otvoril som oblúkované dvere a konečne uvidel na vlastné oči tento stratený svet. Vlaste, uvidel som len tmú, ale predstavoval som si, že po zažatí svetla sa predo mnou rozostrie prekrásna scenéria jaskyne so stalaktytmi z diamantov. Prišlo sklamanie, celé miesto bolo šedé, žiadne diamanty, ani iné poklady. Nič to, zobral som kameru a vystúpil von. Žulová podlaha bola pokrytá veľmi jemným prachom. Terén bol ale príliš členitý a rôznorodý, bádalo sa naozaj ťažko. Bude to dosť veľký problém dotlačiť sondu na okraj rokliny, ale je to zvládnuteľné. To ma však v tomto momente netrápilo, chcel som bádať.

Prešiel som ani pol kilometra, keď ma znepokojil zvuk, ktorý

som v tomto tmavom svete nečakal. Znelo to ako škrekot nejakého zvieratá. Pravdepodobne len nejaká ozvena. Je to tu opäť, hlasnejšie. A opäť, trochu inak znejúce. Znova a znova, raz hlasnejšie, raz tichšie. Naskočila mi husia koža a doslova som skamenel. Nie je možné, aby tu niečo žilo. Šermoval som svetelným lúčom po celom okolí, či niečo nezahliadnem. Nič, všade len mŕtvy kameň. Ale zvuky sa nestratili, len trochu utíchli. Urobil som niekoľko krokov a opäť ten nepríjemný zvuk, ale naozaj hlasný. Tentoraz to už znelo ako výkrik. Výkriky, hlasné, všade okolo. Možno sú to hlasy z pekla. Hlúpost', nezmysel. Možno je to len moja fantázia. Odrazu ma niečo chytilo za nohu, niečia ruka a začala ma ťahať dole. Pod zem, do pekla. Spanikáril som a z rúk mi vypadla baterka, ktorá pri dopade zhasla. Zostalo mi len malé svetielko na prilbe. Pozrel som sa dole, ale nič som nevidel, žiadna ruka, nič. Ale tie náreky, už to bolo neznesiteľné. To stačí, rozbehol som sa nazad k lodi. Teda, rozbehol asi nie je to správne slovo. Neustále som sa o niečo potkýnal, padal na zem, kolená a lakty som mal úplne rozbité, ale stále som šiel. Náreky ma nasledovali, ale ja som sa neotáčal. Slabé svetielko dokázalo osvetliť len moje bezprostredné okolie. Loď už nebola ďaleko, len zopár krokov. Vbehol som dnu a zabuchol som za sebou dvere, neobzerajúc sa po mojich prenasledovateľoch. Rýchlo, počítač, bude mi stačiť len sila raketového pohonu na získanie potrebnej kinetickej energie na dosiahnutie povrchu? Áno, bude, našťastie. Potrvá to síce celé dni, ale nakoniec by som mal vykrúžiť nad povrch niekde na pobreží Portugalska. Beriem, ideme. Motor našťastie nabehol, preťaženie ma zatlačilo do kresla. Celá loď sa triasla. Trvalo to však len chvíľu, odfázovanie nastalo po pár sekundách. Čakalo ma pár dní v tomto malom priestore. Jedlo a vodu som mal, určite prežijem. A hneď, ako budem na povrchu, dám všetky výsledky dokopy, uverejním to a budem si užívať slávu. Kludne, na povrchu, na slnku, na čerstvom vzduchu. Táto predstava ma utešovala. Nad tajomnými hlasmi som nechcel uvažovať. Skontroloval som si len nohu, či na nej nemám vypálenú nejakú dľaň, keďže moje podvedomie mi neustále podsúvalo obraz samotného Lucifera, ako ma ťahá do svojej ríše. A Lucifer predsa musí mať ohnivé dlane. Nič som tam našťastie nemal,

ani podliatinu, ani obyčajnú modrinu. Už som na to radšej vôbec nemyslel. Dal som si prášky na ukladnutie z prenosnej lekárnice a skoro hneď som zaspal. Takto som prežil niekoľko dní, práškový spánok a bdelosť plná očakávaní. Už som si aj naplánoval, v ktorom časopise to uverejním, kto mi odovzdá cenu, s ktorými slávnymi ľuďmi pôjdem na obed, ktoré modelky ma pozvú na ich prímorské panstvo k všakovakým radovánkam. Ale nie, na to som nemyslel, som predsa vedec a tieto prízemné veci ma vôbec nezaujímali. Mne išlo vždy len o obohatenie ľudstva a vedecký pokrok.

Konečne nastal čas na návrat do reálneho sveta. Časovač odpočítaval posledné sekundy. A je to tu. Odrazu zaznel alarm a rozsvietili sa snáď všetky varovné kontrolky. Vonku nebol žiaden kyslík, teplomer ukazoval neuveriteľnú zimu, žiaden atmosférický tlak. Čo to má znamenať? Dúfam, že ide len o zlyhanie. To nie je možné, nemohli naraz zlyhať všetky senzory. Mohlo to znamenať len jednu vec, som vo vesmíre, mimo Zeme. Netrafil som správny okamih a uletel som preč. Problém je, že netuším, kde som. Lodi toto prostredie nerobí problém, ale nemám vôbec žiadnu možnosť zistiť, kam som až uletel a ani nijaký spôsob na samotné manévrovanie. Prepadla ma beznádej. Paniku som nepociťoval, bolo by to zbytočné. Uvedomoval som si svoju situáciu. Neexistuje pre mňa možnosť na návrat. Skoro ihneď som si uvedomil, čo sa stalo. Zabudol som započítať obchádzky okolo Slnka. Všetky moje doterajšie presuny trvali maximálne hodiny, preto som do algoritmu vložil len gravitáciu Zeme, Slnko bolo zanedbateľné. Ale pri toľkých dňoch zohralo aj ono svoju úlohu. Tak mi treba.

A tak posielam aspoň tento krátky záznam, budem ho vysielat na frekvencii, na ktorej určite počúva nejaká radarová stanica. Ak ho zachytíte, tak si prečítajte môj príbeh a poučte sa z neho. Keďže mám obavu o to, že sa môj vynález môže dostať do zlých rúk, neuvádzam heslo k zašifrovanému disku v domácom pracovnom počítači. Kým ho niekto dokáže prečítať, ľudstvo snáď už bude o niečo vyspelejšie. Môžem len dúfať. A čo sa stane so mnou? Po istom čase aktivujem generátor poľa a budem takto poletovať po našej slnečnej sústave. Pravdepodobne dvetisíc rokov (veď som písal, že som sa

snažil vytvoriť extrémne efektívnu chladničku). Potom zlyhá zdroj a snáď túto sondu nájdú vaši potomkovia. Nájdú tu okrem kostry (isto zaujímavý muzeálny kus) určite mnohé zaujímavé veci vypovedajúce o našej dobe. Disk palubného počítača obsahuje mapy, magazíny a aj niekoľko šteklivých fotografií. Možno budu prekvapení. Končím teda tento krátky záznam a želám vám viac rozumu, ako som mal ja sám.

Zbohom...